

000814-1

Nejstarší filosofové se pokoušeli myšlenkově uchopit to, co je skutečné, na rozdíl od toho, co skutečné není. Hranici však vedli nesprávně: za skutečné v plném smyslu považovali jen to, co je teď a zde. To, co zde bylo (ale už není), za skutečné nepovažovali, stejně tak jako to, co zde možná bude, ale ještě tu není. Celá dosavadní filosofická tradice byla touto redukcí skutečnosti na to, co je hic et nunc, fatálně ovlivněna, navzdory tomu, že se k onomu krajnímu chápání, jak jej předvedli Eleaté, už nikdo nepřipojil. Nejrůznější pozdější pokusy měly kompromisní charakter, ale vždycky byla „dokonalost“ (tj. původně „dokonanost“) jsoucího chápána jako jeho neproměnnost a také jako jeho nezávislost na čemkoli jiném, a to ať už původně a „od počátku“, nebo aspoň posléze, po dosažení cíle. „Skutečnosti“, které nezůstávaly neproměnné, ale měnily se, byly považovány za skutečnosti druhého řádu, ne-li přímo za pouhé zdání.

(Písek, 000814-1.)